

การศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

เสรี ตั้งเจริญ^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและเพื่อเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามการศึกษาที่เปิดสอน ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 127 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's method

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณในภาพรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก 2. ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณในภาพรวมมีปัญหา อยู่ในระดับ น้อย 3. สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณ ของสถานศึกษาที่มีการศึกษาที่เปิดสอน ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ 4. ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณ ของสถานศึกษาที่มีการศึกษาที่เปิดสอน ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม การบริหารงบประมาณ คณะกรรมการสถานศึกษา

¹ครู โรงเรียนสุตินสหราษฎร์ หมู่ 2 ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: tang_kru@hotmail.com

THE STUDY OF PARTICIPATION IN BUDGET MANAGEMENT OF THE SCHOOL BOARD UNDER PRANAKORN SRI AYUTTHAYA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

Seree Tangcharoen^{1*}

Abstract

The present study aimed to investigate and compare the conditions of problems related to participation in budget management of the school board. This study was also investigated based on the levels of education which are in service, schools' capacity and experiences in educational management of the school board. The questionnaire was used as the research instrument with 127 who was the school administrators. The random sampling technique was employed to collect the data then the collected data were analyzed using means, standard deviation, t-test and ANOVA including Scheffe's method.

The findings were that 1. The overall result of participation in budget management of the school board was analyzed in high level. 2. The overall result of problem participation in budget management of the school board was analyzed in low. 3. The overall result of participation in budget management of the school board considering the levels of education which were in service, schools' capacity and experiences in management of the school was indifferent. 4. The overall result of problems participation in budget management of the school board considering the levels of education which were in service, schools' capacity and experiences in management of the school was indifferent.

Keywords : Participation, Budget Management, School Board

¹ Teacher at Sudinsaharath School M.2 Tambon phukaotong Ayutthaya District Ayutthaya Province.,

* Corresponding author, e-mail: tang_kru@hotmail.com

บทนำ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาไทย ทั้งในด้านสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอย่างเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดเป้าหมายและหลักการ สิทธิและโอกาสระบบการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา โครงการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ขอบประมาณทางการศึกษา สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้มีเอกภาพด้านนโยบาย มีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดมาตรฐานการศึกษาและการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ยึดหลักการส่งเสริมมาตรฐานและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้บุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ,2542 : 6)

เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการมีส่วนร่วมของการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้ 1. กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา 2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น 4. กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา 5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 7. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ของสถานศึกษา 8. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ 9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น 10. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน 11. แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการ เพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร 12. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม(กระทรวงศึกษาธิการ,2543 : 4) ซึ่งสถานศึกษาต้องให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และงานงบประมาณเป็นงานที่สนับสนุนและจำเป็นต่อการบริหารสถานศึกษา และเป็นงานที่ทำให้ผู้บริหารถูกร้องเรียนมากกว่างานอื่นๆ จึงควรต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ ระมัดระวังในการบริหารงานนี้เป็นพิเศษ เพราะงานงบประมาณ มีความสลับซับซ้อนเสี่ยงต่อความผิดพลาดทางแพ่ง ทางวินัย ดังนั้นจึงต้องบริหารให้เป็นไปด้วยความถูกต้องตามระเบียบ โปร่งใส น่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้ ทั้งจากภาครัฐและภาคประชาชน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1,2550 : 4) และจากการตรวจสอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการเงินการบัญชี โดยตรวจสอบโรงเรียนในสังกัด จำนวน 50 โรงเรียน พบว่า การควบคุมทางการเงิน จัดทำแผนปฏิบัติการ

ประจำปี สำหรับการใช้จ่ายเงินอุดหนุน เงินรายได้สถานศึกษา และเงินอื่นๆ อยู่ในระดับดี 9 โรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง 31 โรงเรียน และอยู่ในระดับปรับปรุง 10 โรงเรียน โดยในระดับปรับปรุงได้จัดทำแผนแต่ขาดความโปร่งใส ไม่ได้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล ไม่มีระบบการควบคุมการใช้จ่ายเงินตามแผนฯ ระบบการติดตามการรายงานผลการดำเนินการตามแผนฯ และจัดทำแผนไม่ครอบคลุมทุกแหล่งเงินที่คาดว่าจะได้รับ กำหนดรายละเอียดกิจกรรมและประเภทของเงินไม่ชัดเจน รวมทั้งการตรวจสอบด้านการใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษา โดยตรวจสอบสถานศึกษาจำนวน 50 โรงเรียน พบว่า มีการใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษาแต่ละประเภทเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับเงินที่ส่วนราชการ อยู่ในระดับดี 37 โรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง 12 โรงเรียน และอยู่ในระดับปรับปรุง 1 โรงเรียน ซึ่งจากการตรวจสอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ทั้ง 50 โรงเรียน ไม่มีการรายงานการใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษาให้แก่ต้นสังกัดและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับทราบ

ดังนั้นจากสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงบประมาณซึ่งมีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและสนใจแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อให้การบริหารสถานศึกษา สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยสนใจที่จะศึกษาสภาพ และปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ซึ่งผลจากวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามการศึกษาที่เปิดสอน ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามการศึกษาที่เปิดสอน ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 127 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือคือ แบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามพร้อมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่กำหนดไว้ คือ 127 ชุด ในระหว่างวันที่ 15 – 30 ธันวาคม 2557 โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยได้ติดตามขอรับแบบสอบถามกลับคืนจากผู้บริหารสถานศึกษา ด้วยตนเอง นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามซึ่งได้ครบสมบูรณ์ทุกฉบับ เพื่อนำมาวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ได้แก่ สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's method ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติ ความถี่และร้อยละ (Percentage)

3.2 วิเคราะห์สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตาม การศึกษาที่เปิดสอนและขนาดสถานศึกษา โดยใช้สถิติ การทดสอบค่าที (t-test) โดยกำหนดมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3.4 วิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวน Analysis of Variance (ANOVA) โดยกำหนดมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในกรณีที่พบความแตกต่างผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's method

4. การแปลความหมายของข้อมูล

จากนั้นนำข้อมูลมาแปลความหมายตามเกณฑ์โดยแปลความหมาย ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549: 76-77)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. สภาพการณ์มีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติสูงสุดในด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา รองลงมาด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ส่วนการปฏิบัติที่ต่ำสุด คือ ด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม พบว่า มีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาสูงสุดในด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ รองลงมาด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ส่วนปัญหาที่ต่ำสุด คือ ด้านการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร กับด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

3. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เปิดการศึกษาสอนต่างกัน มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เปิดการศึกษาสอนต่างกัน มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาต่างกัน มีปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีผลสรุปและการอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการณ์มีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติสูงสุดในด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา รองลงมาด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ส่วนการปฏิบัติที่ต่ำสุด คือ ด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของลดาวัลย์ มหะศรี (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธนาพร ศิริมัน(2555:บทคัดย่อ) ผลการศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก รวมทั้งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา การมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้สูงขึ้น ดังนั้น สถานศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยปฏิบัติที่สำคัญที่สุดจะต้องแสดงบทบาทให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่เน้นการบริหารจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วม

ให้ทุกคนทุกฝ่ายได้แสดงความคิดเห็นและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งทั้งหมดอาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้รับมอบนโยบายและกลยุทธ์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่สนองตอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งทุกภาคส่วนให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ส่งผลให้สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม พบว่ามีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาสูงสุดในด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ รองลงมาด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ส่วนปัญหาที่ต่ำสุด คือ ด้านการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร กับด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกมล สำแดง (2547 : 2547) ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป และด้านบริหารงานบุคคล ตามลำดับ ยกเว้นด้านวิชาการ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาได้ปฏิบัติตามนโยบาย กลยุทธ์ และมีการนิเทศก์ภายนอกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 รวมทั้งมีการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) ทำให้สถานศึกษามีความเข้าใจและมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

3. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เปิดการศึกษาสอนต่างกัน มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรีอวยสันต์ ศรีคำแหง (2553 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า ผลการทดสอบสถานศึกษาที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาได้ปฏิบัติตามนโยบายและกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อทุกภาคส่วนที่มีเกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา รวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ส่งผลให้การปฏิบัติการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เปิดการศึกษาสอนต่างกัน มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาต่างกัน มีปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพิชญ์ฉินี โฉมอัมฤทธิ (บทคัดย่อ 2553) ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณภายใต้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ผลการศึกษา พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา กลุ่มระดับการสอนของสถานศึกษาประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณและระยะเวลาที่ทำงานดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามีสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณ ภายใต้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามนโยบายและกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

เขต 1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา รวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ส่งผลให้การปฏิบัติการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 นำผลสรุปไปกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในด้านการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติน้อยสุด

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่ามีปัญหามากที่สุด

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดใหญ่ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาให้มากขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงบประมาณ โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง

2.2 ควรมีการวิจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารวิชาการ

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงบประมาณ

เอกสารอ้างอิง

โกมล สำแดง. (2547). การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5.

รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชนาพร ศิริมัน. (2555). การบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา กลุ่มย่อยที่ 4 ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พิชญ์ชนิ โฉมอัมฤทธิ์. (2553). การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณภายใต้การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลดาวัลย์ มหะศรี. (2550). การมีส่วนร่วมการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สมยศ นาวิการ. (2545). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.

สร้อยวสันต์ ศรีคำแหง. (2553). การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
อำนาจ ทองโปร่ง และศิริพงษ์ เสาภายน. (2547). หลักการบริหารงบประมาณและการเงินโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
ข้าวฟ่าง.